

MR. 31.

OVERSIKT OVER OPPSØKTE MYRER I BUSKERUD I 1979
MED FORELØPIG VERNEVURDERING

Notat til Miljøverndepartementet, Avd. for naturvern og friluftsliv.

Edd-Magne Torbergson
Universitetet i Trondheim
Det Kgl. Norske Videnskabers
Selskab, Museet.
Botanisk avdeling, juli 1979.

FORELØPIG VURDERING AV OPPSØKTE MYRER I BUSKERUD SOMMEREN 1979:

Myrregistreringene i Buskerud i forbindelse med den norske landsplan for myrreservater ble sommeren 1979 utført i perioden 18-30/6 og 1-6/7. Registreringene er supplerende undersøkelser etter Flatberg (1971). Arbeidet i sommer ble utført sammen med konsulent J.M. Ståvi, Buskerud fylke.

De oppsøkte lokalitetene er utvalgt etter litteraturstudie, kommunale registreringer, anbefalinger fra stipendiat Finn Wischmann, Oslo, men de fleste er utvalgt fra systematisk studie av flybilder over Buskerud. Hele Buskerud fylke er gransket ved flybilder i målestokk ca. 1:40 000. Myrtypene ble her lokalisert og komplekstyper og strukturer ble beskrevet. Bare de mest interessante av de lokaliserte "flybildemyrene" er oppsøkt. Alle myrene er kartotekført.

Metode i felt, kriterier for vern osv. følger det innarbeidede mønster for undersøkelsene som tidligere er utført ved landsplanen for myrreservater i Sør-Norge, jfr. Moen (1973). Det er myrenes utforming (hydrotopografi) og vegetasjon som er vurdert, mens f.eks. myrenes fugleliv er ikke trukket inn ved vurderingene. Det må her bemerkes at den seine våren og forsommeren i Buskerud, har ført til at artsregistreringene på de forskjellige lokalitetene mangler en del av de seintkommende planter.

VERNEKLASSIFISERING:

- 1a: Særlig verneverdig internasjonalt
- 1b: Særlig verneverdig nasjonalt
- 1c: " " " spesialområder
(små myrer botanisk sjeldne).
- 2 : Verneverdige myrer i landsdelssammenheng
- 3 : Verneverdige myrer av lokal interesse
- 4 : Mindre verneverdige myrer
- 5 : Myrer uten verneverdi

Vernevurderingen er FORELØPIG og det tas forbehold om endret vurdering når materialet er ferdig bearbeidet. Endelig rapport vil følge seinere og den vil da ta med de myrområder som

ble oppsøkt av Flatberg (1971). Alle de oppsøkte myrene i Buskerud vil da bli vurdert samlet.

Foreliggende rapport gir en kort summarisk oversikt over myrtypen/-vegetasjon. For hver lokalitet er det oppgitt: foreløpig verneevaluering, kommune, geografisk benevnelse/beligggenhet, kartblad (M711), lokalisering etter UTM-systemet, høgde over havet og dato oppsøkt.

Begreper som er benyttet jfr. Flatberg (1971) og Moen (1973). Navn på karplanter følger Lid (1974) og navn på torvmoser (Sphagnum) følger Flatberg et al. (1977).

Trondheim, 12. juli 1979

Edd-Magne Torbergson

2(1c) Drammen, myr øst for Sagdammen.

(øk.kart: Myr omkring Ristjern)

1814 III, NN 609,194. 300 m o.h. 18/6.

Et lite flatmyrkompleks rundt et tjern. Deler av området er gjenvokningsmyr. Minerotrof rikmyr dominerer myrkomplekset. Vanlig i fastmatter er trådstarr (*Carex lasiocarpa*), flaskestarr (*C. rostrata*) og blåtopp (*Molinia caerulea*). Ekstremrike myrpartier forekommer i myrkant. Flere orkider vokser i området. Lokaliteten er kjent som voksested for myrflangre (*Epipactis palustris*), men ved undersøkelsen 18/6 ble arten ikke gjennfunnet - jfr. sein vår. Fint utviklede, delvis furukledde, ombrotrofe myrpartier med tuvevegetasjon. Lagg i myrkant med bl.a. trollhegg (*Rhamnus frangula*) og gråor (*Alnus incana*). Botanisk rikt område.

3 Flesberg, myr omkring Aslaksrudtjern og V-siden av Bråtetjern.

1714 I, NN 37,26. 340 m o.h. 18/6.

Flate myrområder vekslende med fastmatter og mykmatter. Ingen store løsbunnområder. Ut mot tjernene spredte partier med hengemyr. Ved Bråtetjern difuse strenger av minerotrof fastmatte. Flarker med mykmatte og gjøl. Pors (*Myrica gale*), kvitmyrak (*Rhynchospora alba*) og brunmyrak (*R. fusca*) var frekvent - et suboseanisk innslag.

3(-4) Flesberg, myrer omkring Høltjern, Stjerntjern, Tvitjern og Svarttjern.

1714 I, NN 37-39,37-38. 440-470 m o.h. 19/6.

Fattig - intermediær myr er vanligst i området. Små flekker - + store sammenhengende ombrotrof tuvevegetasjon er frekvent. Mindre områder med rikmyr - indikert ved bl.a. gulstarr (*Carex flava*). Den mest frekvente arten i hele det oppsøkte området er vortetormose (*Sphagnum papillosum*). Flatmyrer - svakt hellende flatmyrer dominerer. Ved Tvitjern en uvanlig form på et lite strengmyrområde. På grunn av ulik drenneringsretning på myra dreies strengene og

Strangmyr
sett på
flyb

danner en $\pm$ sirkelformet strengmyr. Strengene var hovedsaklig av fastmatte typen - spredte tuvestrenger forekommer. Flarker med mykmatter og gjøler. Høltjern og Stjerntjern er oppdemt som gamle fløtingsdammer. Store flytetorv - hengemyrer er frekvent langs disse to tjernene.

3(-2) Flesberg. Løkmyran.

1714 IV, NN 32-33,45-46. 365 m o.h. 20/6.

52 Fattige - intermediære flatmyrer dominerer i området. Spredte partier med intermediær-rik myr. Fine gradienter. Øyblandingsmyr var vanlig - store ombrotrofe tuver på minerotrof myr. Tuvne var dominert av dvergbjørk (*Betula nana*) og rusttorvmose (*Sphagnum fuscum*). Enkelte av tuvne var furubevokst. Store mykmattepartier med bl.a. dystarr (*Carex limosa*) og spredt blystarr (*C. livida*) og kvitmyrak (*Rhynchospora alba*). I sør et flere mål stort gammelt slåttemyrområde, dominert av bjønnskjegg (*Scirpus caespitosus*). Rester etter gamle "trehesjer". Veg krysser over området via en fastmarksholme. Dette deler området i to naturlige deler som også har drennering i hver sin retning.

~~4-3~~

2 Flesberg, myr mellom Nesset og Vangestad.

1714 IV, NN 26,35. 190 moh. 21/6.

Dårlig utvikla eksentrisk høgmyr med svakt utviklet lagg på den ene siden og bekk på den andre. Strengstrukturene tydelige - både tuve- og fastmattestrenger. De største tuvestrengene med spredte furuer og den høgste furua ble anslått til 8 m høg. Flere suboseaniske innslag. Den eksentriske myra er benyttet som skytebane og et stort gammelt skytterhus står på fastmarka ved myra. Flere blinker på motsatt side av myra. Rester etter gamle blinkanordninger på deler av myrkomplekset. Tett øst for skytebanen ligger et mindre fattig flatt myrparti delvis skogvokst. Ved bekken som krysser myra vokser den østlige mjølkerot (*Peucedanum palustre*).

4(-5) Flesberg. Aslefettmyra.

1714 IV. NN 22,372-382. 190 moh. 21/6.

Fattig flatmyr med drenering inn til myras midtparti. Myra er meget langstrakt og smal. Små fattige-intermediære drag av fagertorvmose (*Sphagnum pulchrum*). De ombrotrofe områdene delvis furubevokst - tuvevegetasjon. Ingen høljer observert. Suboseaniske innslag av kvitmyrak (*Rhynchospora alba*), brunmyrak (*R. fusca*) og fløyelstorvmose (*Sphagnum molle*), og kysttorvmose (*S. imbricatum*). Jernbanelinje deler myra på langs. Store deler av de sør- og nordlige områdene er grøftet.

2 Flesberg, myrområde mellom Svartås og Snauås.

1714 IV. NN 26,29. 440 moh. 22/6.

48
balkhøyne
nu an det
S-ligst
bilde an
strengmyr +
stygblmyr

Myrområdet ligger i et sterkt kuppert landskap. Rundt myrene er det flåberg ± uten vegetasjon. På disse er det spredte furuer. Landskapsmessig et sjeldent fint område. Flatmyr dominerer med fastmatter og spredte mykmatter. Et par mindre bakke-myrrer med helling på opptil 4°. Intermediære og rik myrvegetasjon flekkvis. Difuse kildehorisonter. Sør og sørøst for Svattjern ei strengmyr med fine og markert utviklede strukturer. Ombrotrofe tuvestrenger med furu. Enkelte høge fastmattestrenger. Flarkgjøler. Interessant vegetasjon. Fine gradienter. Et verdifult og variert myrområde.

3 Lier. Øst for Nykjua.

(øk.kart: Slåtemyrene).

1814 IV. NN 63,44. 520-560 moh. 26/6.

51
svakt
hell.
balkhøyne

Flatmyrrer - svakt hellende faltmyrrer. Ei mindre bakke-myrr med helling på 4°. Små arealer med svakt utvikla strenger vanlig i hele områder. Fastmattestrenger vanligst. Både fastmatte- og flarkgjøler. Fattig vegetasjon dominerer. Spredte ombrotrofe partier, tuvevegetasjon, oftest ± furukledd. Interessant er forekomsten av fagertorvmose (*Sphagnum pulchrum*). Dominerer flekkvis i fastmatte på myrflate. Suboseaniske innslag.

3-4 Krødsherrad, myrer nord for Råarås.

1715 II. NN 46,66-67. 390-445 moh. 27/6.

Fattig myrvegetasjon dominerer i området. En del spredte små intermediære-rike partiet, særlig ved øvre Hanklevatn. Ombrotrof myr som oftes + trekledd av furu. Tuvevegetasjon. Pors (*Myrica gale*) inngår spredt.

2 Ringerike. Øst for Sandvatnet.

1715 I. NN 47-48,00 og NN 48,01. 560-700 moh. 28/6.

59 Flatmyr, bakkemyr og strengblandingsmyr vanlig i området. Fattig og intermediær vegetasjon dominerer. Spredt ombrotrof tuvevegetasjon. Bakkemyrer med helling på opptil 13°. Meget fint utviklede strengmyrer, streng høyder på opptil 2,5 m. Strenger med bl.a. rome (*Narthesium ossifragum*), en vegetasjonstype som ikke er vanlig i fylket. Påfallende mange suboseaniske innslag. Et område med meget stor verneverdi.

3-4 Flå, myrområder sør og øst for Helgevatn.

1615 I. NN 93,94. 1715 IV. NN 121-126,943-945. 840-910 moh. 29/6.

56 Meget store subalpine - alpine myrområder. Vesentlig bakkemyrer, ofte med grunn torv. Flatmyrer i dalbotn, ved vatnet og på moreneplatåer. Mange eroderte fastmatter. Flere difuse kildehorisonter. Spredte arealer med overflommingsmyrer. Fattig-intermediær vegetasjon vanligst. Øyblandingsmyr er frekvent. Området er meget stort og har høy myrfrekvens. Er derfor vanskelig å avgrense.

2 Sigdal, myr- og sumpområde nord for Solevatn.

1715 III. NN 22,72. 170 moh. 30/6.

54 Et flatmyrkompleks - sumpområde med fastmatte og hovedsaklig mykmatter. Store arealer med høgstarr- sump. Høgvokst tuvevegetasjon av stolpestarr (*Carex juncella*) og blåtopp (*Molinia caerulea*) er frekvent - gjør det ofte vanskelig å bevege seg i området. Enkelte partier trekledd med furu. Fine soneringer fra åpent vann til fastmatte med gran/furu. Sump-

planter vanlige. Store arealer med sennegrass (Carex vesicaria). Området som helhet viser tydelig de gamle meandreringene fra elva som renner ut i Solevatn. Meandreringne gir grunnlag for flere små adskilte myrområder. Suksesjoner med gradienter er tydelige.

3-4

Nore og Uvdal. Myr vest for Storelon.

1615 IV. NN 80-81,94-95. 880 moh. 1/7.

Flatmyrer. Fattig vegetasjon med spredte intermediære og rike myrsig. Ombrotrof tuvevegetasjon vanlig langs fastmarkkanten. Spredte og diffuse fattige kildehorisonter. Store områder med vier og dvergbjørkkratt. Rikmyrpartier med bl.a. blankstarr (Carex saxatillis) og klubbestarr (C. buxbaumii). Bleikmyrklegg (Pedicularis lapponica) er meget frekvent over hele myrområdet.

3(-2) Hol. Grothovdmyran.

1515 I. NN 63-64,97-98. 940-960 moh. 1/7.

Flatmyr og bakkemyr er vanlig. Dårlig utviklede strengstrukturer på enkelte svakt hellende flatmyrer, fastmattestrenger. Fattig myr dominerer. Flere rike kildehorisonter med nedenforliggende rike bakkemyrer med bl.a. tette enger av blankstarr (Carex saxatillis) som dominant og slåttestarr (C. nigra) som co-dominat. Myrtevier (Salix myrsinities) inngikk som frekvent art på rikmyrene. De rike myrpartiener viste fine variasjoner og artsantallet var stort. Spredte ombrotrofe myrpartier.

Stille
bilde

V. nøytralt

3-4 Hol. Stormyran og Fiskmyran.

1515 I. NN 57-59,01 og 58-59,00. 950-1050 moh. 2/7.

Store subalpine myrer. Flatmyrer og bakkemyrer. Hovedsaklig intermediær - fattig vegetasjon. Spredte rikere myrområder med bl.a. myrtevier (Salix myrsinities) og gulstarr (Carex flava). Store arealer med vierkratt. Flere fattige kildeframsprang, med areal på opptil 40 m². Kraftlinje fra Eidfjord Nord er under framføring over myrområdet, Anleggsveier krysser myrene. Bakkemyrene i vest er de mest interessante.

57

3 Ål. Dyresmyri.

1616 III. NN 81-82,28. 800 moh. 3/7.

Flatmyrer dominerer. Intermediær vegetasjon er vanligst. Store arealer med rikmyr. Her inngår bl.a. gulstarr (*Carex flava*), myrtevier (*Salix myrsinites*) og engmarihand (*Dactylorhiza incarnata*). Flekkvis ombrotrof myr, delvis furukledd. I sørvest og -øst små arealer med diffus strengmyr. Tuvestrenger og fastmatteflarker. Øyblandingsmyr i nordvest. Ved vegen i sørøst er det oppdyrket en del av rikyrpartiene.

4 Ål, myrområde nord for Flevatnet.

1516 I. NN 62-63,46-47. 1110-1230 moh. 4/7.

Alpint bakkemyrområde. Dekker store arealer. Intermediær myr dominerer, spredte ombrotrofe tuver, øyblandingsmyr. Flere kilder med stor vannføring, fattigkilder med pH 5.2. Denne pH ble målt for flere deler av myra. Dette er en vanlig myrtype i fjellet og den dekker store arealer. Vanskelig å trekke fram representative områder og å foreta avgrensing.

Gol, myrer omkring Littlelitjernet.

3-2 1616 I. NN 01-02,39-40. 830 moh. 4/7.

Gol, myrområde mellom Klanten og Brenn.

1616 I. NN 05-06,39-40. 840 moh. 4/7.

Disse to områdene må sees i sammenheng. Riksvei 49 deler dette myrrike landskapet i to deler. Vesentlig flatmyrer med fattig-rik vegetasjon. Fastmatter dominerer, spredte $\pm$ store mykmatter, særlig ved de mange tjernene i området. Ombrotrofe partier med furu og høljevegetasjon. Deler av ombrotrof myr frekvent. Flere tette vierkratt, særlig langs bekker. Ved Littlelitjernet flere partier med $\pm$ velutformede strengmyrer. Meget store flarkgjøler - mykmatteflarker.

LITTERATUR

- Flatberg, K.I. 1971. *Myrundersøkelser i fylkene Vestfold, Buskerud, Telemark og Oppland. Sommeren 1970. Rapport i forbindelse med naturvernrådets landsplan for myrreservater og IBP-CT-Telmås myrundersøkelser i Norge.* K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Trondheim, 62 pp. (Stensiltrykk).
- Flatberg, K.I. et. al. 1977. Norske navn på torvmoser (Sphagnum). *Blyttia* 35: 11-13.
- Lid, J. 1974. *Norsk og svensk flora.* 776 pp.
- Moen, A. 1973. Landsplan for myrreservater i Norge. *Norsk Geografisk Tidsskrift* 27: 173-193.